

21994A1223(01)

23.12.1994.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 336/3

**URUGVAJSKI KRUG MULTILATERALNIH TRGOVINSKIH PREGOVORA (1986. – 1994.) –
SPORAZUM O OSNIVANJU SVJETSKJE TRGOVINSKE ORGANIZACIJE (WTO)**

STRANKE OVOG SPORAZUMA,

PREPOZNAJUĆI da bi svoje odnose na području trgovinskih i gospodarskih nastojanja trebale razvijati s namjerom podizanja životnog standarda, osiguranja pune zaposlenosti i stalnog rasta realnih dohodaka i stvarne potražnje, te širenjem proizvodnje i trgovine robom i uslugama uz istodobno optimalno korištenje svjetskih zaliha s ciljem održivog razvoja, istodobno nastojeći zaštititi i očuvati okoliš korištenjem sve boljih načina ostvarenja tog cilja u skladu s potrebama i prioritetima na različitim razinama razvoja gospodarstva;

PREPOZNAJUĆI nadalje i potrebu ulaganja pozitivnih napora kako bi se zemljama u razvoju, a posebno onim najmanje razvijenim među njima, osigurao udio u rastućoj međunarodnoj trgovini razmjeran potrebama njihovoga gospodarskog razvoja;

ŽELEĆI doprinijeti ostvarenju ovih ciljeva stvaranjem uzajamnih odnosa, međusobno korisnih i usmjerenih na značajno snižavanje carina i drugih prepreka trgovini, kao i na ukidanje diskriminirajućeg postupanja u međunarodnim trgovinskim odnosima;

ODLUČNE stoga razviti integrirani, u većoj mjeri ostvarivi i trajniji multilateralni trgovinski sustav, koji će obuhvaćati Opći sporazum o carinama i trgovini, sva prijašnja postignuća u vezi s liberalizacijom trgovine, i sve rezultate Urugvajskog kruga multilateralnih trgovinskih pregovora,

USTRAJNE očuvati osnovna načela i unaprijediti ciljeve koji podupiru multilateralni trgovinski sustav,

SPORAZUMNE SU:

Članak I.

Osnivanje organizacije

Osniva se Svjetska trgovinska organizacija (dalje u tekstu „WTO“).

Članak II.

Područje djelovanja WTO-a

1. WTO osigurava zajednički institucionalni okvir za ostvarenje trgovinskih odnosa između svojih članica u pitanjima vezanima za sporazume i s njima povezane pravne instrumente sadržane u Prilozima ovome Sporazumu.

2. Sporazumi i s njima povezani pravni instrumenti sadržani u prilozima 1., 2. i 3. (dalje u tekstu „multilateralni trgovinski sporazumi“) sastavni su dijelovi ovog Sporazuma i obvezuju sve članice.

3. Sporazumi i s njima povezani pravni instrumenti sadržani u Prilogu 4. (dalje u tekstu „višestrani trgovinski sporazumi“)

također su sastavni dio ovog Sporazuma za one članice koje su ih prihvatile i njima se obvezale. Višestrani trgovinski sporazumi ne stvaraju obveze ni prava za članice koje ih nisu prihvatile.

4. Opći sporazum o carinama i trgovini 1994. (dalje u tekstu „GATT 1994.“), s pravnog je gledišta, kao što je naglašeno u Prilogu 1.A različit od Općeg sporazuma o carinama i trgovini od 30. listopada 1947., koji predstavlja prilog Završnom dokumentu prihvaćenom u zaključcima drugog zasjedanja Pripremnog odbora Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i zapošljavanju kao što je naknadno ispravljen, izmijenjen ili modificiran tekst (dalje u tekstu „GATT 1947.“).

Članak III.

Zadaci WTO-a

1. WTO olakšava provedbu, upravljanje i djelovanje te promiče ciljeve ovog Sporazuma, kao i multilateralnih trgovinskih sporazuma. WTO također osigurava okvir potreban za

provedbu, upravljanje i djelovanje višestranih trgovinskih sporazuma.

2. WTO predstavlja mjesto pregovora među članicama o njihovim multilateralnim trgovinskim odnosima vezanima za pitanja kojima se bave sporazumi iz Priloga ovom Sporazumu. WTO može postati i mjesto za nastavak pregovora među članicama o njihovim multilateralnim trgovinskim odnosima, kao i okvir za primjenu rezultata takvih pregovora, a prema eventualnoj odluci Ministarske konferencije.

3. WTO provodi Dogovor o pravilima i postupcima za rješavanje sporova (dalje u tekstu „Dogovor o rješavanju sporova” ili DSU) iz Priloga 2. ovom Sporazumu.

4. WTO provodi mehanizam pregleda trgovinske politike (dalje u tekstu TPRM) iz Priloga 3. ovom Sporazumu.

5. S ciljem postizanja veće koherentnosti globalnih gospodarskih politika, WTO surađuje, po potrebi, s Međunarodnim monetarnim fondom i s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj i njenim pridruženim agencijama.

Članak IV.

Organizacija WTO-a

1. Uspostavlja se Ministarska konferencija, sastavljena od predstavnika svih članica, koja se sastaje najmanje jednom u dvije godine. Ministarska konferencija obavlja zadatke WTO-a i poduzima potrebna djelovanja u tom cilju. Ministarska je konferencija ovlaštena, na zahtjev članice, donijeti odluke o svim pitanjima iz bilo kojeg od multilateralnih trgovinskih sporazuma u skladu sa specifičnim zahtjevima o odlučivanju iz ovog Sporazuma i odgovarajućih multilateralnih trgovinskih sporazuma.

2. Uspostavlja se Glavno vijeće, sastavljeno od predstavnika svih članica, koje se sastaje po potrebi. U razdobljima između sastanaka Ministarske konferencije Glavno vijeće obavlja njezine zadatke. Glavno vijeće također provodi i zadatke koje su mu dodijeljene ovim Sporazumom. Glavno vijeće donosi poslovnik te odobrava poslovnik Odbora iz stavka 7.

3. Glavno vijeće sastaje se po potrebi kako bi obavljalo poslove Tijela za rješavanje sporova prema odredbama Dogovora o rješavanju sporova. Tijelo za rješavanje sporova može

imati vlastitog predsjednika i donosi takav poslovnik koji smatra potrebnim za obavljanje zadataka za koje je odgovorno.

4. Glavno vijeće se sastaje po potrebi kako bi obavljalo poslove Tijela za pregled trgovinske politike prema odredbama iz TPRM-a. Tijelo za pregled trgovinske politike može imati svog predsjednika i donosi poslovnik koji smatra potrebnim za obavljanje zadataka za koje je odgovorno.

5. Uspostavlja se Vijeće za trgovinu robom, Vijeće za trgovinu uslugama i Vijeće za trgovinske aspekte prava intelektualnog vlasništva (dalje u tekstu „Vijeće za TRIPS”), koja djeluju pod općim vodstvom Općeg vijeća. Vijeće za trgovinu robom prati provedbu multilateralnih trgovinskih sporazuma iz Priloga 1.A. Vijeće za trgovinu uslugama prati provedbu Općeg sporazuma o trgovini uslugama (dalje u tekstu „GATS”). Vijeće za TRIPS prati provedbu Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (dalje u tekstu „Sporazum TRIPS”). Ova vijeća obavljaju zadatke za koje su zadužena odgovarajućim sporazumima, kao i od strane Općeg vijeća. Ona donose vlastite poslovnike podložne odobrenju Općeg vijeća. Vijeća su otvorena za članstvo predstavnicima svih članica. Ta se Vijeća sastaju po potrebi kako bi obavljala svoje zadatke.

6. Vijeće za trgovinu robom, Vijeće za trgovinu uslugama i Vijeće za TRIPS po potrebi osnivaju pomoćna tijela. Ta pomoćna tijela donose vlastite poslovnike podložne odobrenju odgovarajućeg Vijeća.

7. Ministarska konferencija osniva Odbor za trgovinu i razvoj, Odbor za ograničenja bilance plaćanja i Odbor za proračun, financije i upravu koji provode zadatke koje su im dodijeljene ovim Sporazumom, multilateralnim trgovinskim sporazumima, kao i sve dodatne zadatke koje im dodijeli Glavno vijeće, a mogu, po potrebi, osnivati pomoćne odbore s onim zadacima koje smatraju potrebnima. Kao dio svojih zadataka, Odbor za trgovinu i razvoj povremeno obavlja pregled posebnih odredbi multilateralnih trgovinskih sporazuma u korist najmanje razvijenih zemalja članica te o potrebi poduzimanja odgovarajućih djelovanja izvještava Glavno vijeće. Članstvo u ovim Odborima otvoreno je predstavnicima svih članica.

8. Tijela osnovana prema višestranim trgovinskim sporazumima obavljaju zadatke koje su im dodijeljene tim sporazumima, a djeluju unutar institucionalnog okvira WTO-a. Ova su tijela dužna redovito izvještavati Glavno vijeće o svojim aktivnostima.

Članak V.

Odnosi s ostalim organizacijama

1. Glavno vijeće poduzima odgovarajuće korake potrebne radi učinkovite suradnje s ostalim međuvladinim organizacijama čiji su zadaci povezani sa zadacima WTO-a.
2. Glavno vijeće može poduzeti odgovarajuće korake radi konzultacija i suradnje s nevladinim organizacijama koje se bave pitanjima povezanim sa zadacima WTO-a.

Članak VI.

Tajništvo

1. Uspostavlja se Tajništvo WTO-a (dalje u tekstu: Tajništvo) kojeg vodi Glavni direktor WTO-a.
2. Glavnog direktora imenuje Ministarska konferencija te donosi pravila kojima se utvrđuju ovlasti, obveze, uvjeti službe i trajanje mandata Glavnog direktora.
3. Glavni direktor imenuje osoblje Tajništva i određuje njihove dužnosti i uvjete službe u skladu s pravilima koja je usvojila Ministarska konferencija.
4. Zadaće Glavnog direktora i osoblja Tajništva isključivo su međunarodne prirode. Ni Glavni direktor ni osoblje Tajništva pri obavljanju svojih obveza ne traže niti prihvaćaju upute bilo koje vlade ili nekog drugog tijela vlasti izvan WTO-a. Oni se suzdržavaju od svakog djelovanja koje bi moglo negativno utjecati na njihov status međunarodnih dužnosnika. Članice WTO-a poštuju međunarodni značaj zadaća Glavnog direktora i zaposlenika Tajništva i ni na koji način na njih ne smiju utjecati u obavljanju njihovih dužnosti.

Članak VII.

Proračun i doprinosi

1. Glavni direktor prikazuje procjenu godišnjeg proračuna i financijske izvještaje Odboru WTO-a za proračun, financije i upravu. Odbor za proračun, financije i upravu razmatra procjenu godišnjeg proračuna i financijskih izvještaja Glavnog direktora, a zatim o prijedlogu iznosi preporuke Općem vijeću. Procjenu godišnjeg proračuna odobrava Opće vijeće.
2. Odbor za proračun, financije i upravu predlaže Općem vijeću financijska pravila koja obuhvaćaju i odredbe o sljedećem:

- (a) iznosu doprinosa kojima se raspoređuju troškovi između članica WTO-a; i
- (b) mjerama koje treba poduzeti u odnosu na članice koje zaostaju u plaćanju.

Financijska se pravila temelji, u mjeri u kojoj je to moguće, na pravilima i praksi GATT-a 1947.

3. Opće vijeće usvaja financijska pravila i procjenu godišnjeg proračuna dvotrećinskom većinom koja obuhvaća više od polovice članica WTO-a.
4. Svaka članica bez odlaganja doprinosi WTO-u za pokriće troškova WTO-a u skladu s financijskim pravilima koja je usvojilo Opće vijeće.

Članak VIII.

Status WTO-a

1. WTO ima pravnu osobnost, a svaka joj zemlja članica dodjeljuje toliko pravnih ovlasti koliko joj je potrebno za obavljanje njezinih zadaća.
2. Svaka zemlja članica dodjeljuje WTO-u potrebne povlastice i imunitet kako bi mogla obavljati svoje zadaće.
3. Svaka od članica dužnosnicima WTO-a i predstavnicima članica isto tako odobrava potrebne povlastice i imunitet za neovisno obavljanje svojih zadaća u vezi s WTO-om.
4. Povlastice i imunitet koje članica odobri WTO-u, njegovim dužnosnicima i predstavnicima članica, slične su povlasticama i imunitetu navedenima u Konvenciji o povlasticama i imunitetu specijaliziranih agencija koju je odobrila Opća skupština Ujedinjenih naroda 21. studenog 1947. godine.
5. WTO može sklopiti sporazum o svom sjedištu.

Članak IX.

Odlučivanje

1. WTO nastavlja praksu odlučivanja konsenzusom koji je prihvaćen u GATT-u 1947. ⁽¹⁾ Kad se odluka ne može donijeti

⁽¹⁾ Smatrat će se da je odgovarajuće tijelo odlučilo konsenzusom ako niti jedna zemlja članica od prisutnih na sastanku na kojem je donesena odluka ne uloži i formalni prigovor na prijedlog odluke.

konsenzusom, a drukčije nije određeno, odluke se donose glasovanjem. Svaka članica WTO-a ima na sastancima Ministarske konferencije i Općeg vijeća jedan glas. Kad Europska komisija koristi svoje pravo glasovanja, njen će broj glasova odgovarati broju njenih država članica ⁽¹⁾ koje su članice WTO-a. Ministarska konferencija i Opće vijeće odlučuju većinom danih glasova osim ako ovim Sporazumom ili drugim odgovarajućim multilateralnim trgovinskim sporazumom nije drukčije određeno ⁽²⁾.

2. Ministarska konferencija i Opće vijeće su jedini ovlašteni za usvajanje tumačenja ovog Sporazuma i multilateralnih trgovinskih sporazuma. Kod tumačenja multilateralnog trgovinskog sporazuma iz Priloga 1., svoja su ovlaštenja dužni provoditi u skladu s preporukom Vijeća koje prati provedbu tog sporazuma. O usvajanju tumačenja odlučuje se tročetvrtinskom većinom glasova članica. Ovaj stavak se ne koristi na način da dovede u pitanje izmijenjene odredbe članka X.

3. U iznimnim okolnostima Ministarska konferencija može odlučiti o izuzeću od obveze koja se ovim Sporazumom ili nekim od multilateralnih trgovinskih sporazuma određuje članici pod uvjetom da takvu odluku donese tročetvrtinska većina članica ⁽³⁾, osim ako je drugačije propisano ovim stavkom.

(a) Zahtjev za izuzeće koje se tiče ovog Sporazuma podnosi se na razmatranje Ministarskoj konferenciji u skladu s praksom odlučivanja konsenzusom. Ministarska konferencija utvrđuje razdoblje, koje nije dulje od 90 dana, a u kojem će razmotriti zahtjev. Ako se u tom razdoblju ne postigne konsenzus, odluku o odobrenju izuzeća donosi tri četvrtine članica ⁽³⁾.

(b) Zahtjev za izuzeće koje se tiče multilateralnih trgovinskih sporazuma u prilogima 1.A ili 1.B ili 1.C ili njihovih priloga, podnosi se najprije na razmatranje Vijeću za

⁽¹⁾ Broj glasova Europskih zajednica i njihovih zemalja članica ne može ni u kom slučaju nadilaziti broj zemalja članica Europskih zajednica.

⁽²⁾ Odluke Općeg vijeća koje se sastalo kao Tijelo za rješavanje sporova donose se isključivo u skladu s odredbama članka 2. stavka 4. Dogovora o rješavanju sporova.

⁽³⁾ Odluka o odobrenju izuzeća glede obveze tokom prijelaznog razdoblja ili razdoblja za postepenu provedbu, koju zemlja članica podnositelj zahtjeva nije ispunila do kraja istog razdoblja, donosi se konsenzusom.

trgovinu robom, Vijeću za trgovinu uslugama, odnosno Vijeću za TRIPS, i to u roku koji nije dulji od 90 dana. Odgovarajuće vijeće po isteku toga roka podnosi izvješće Ministarskoj konferenciji.

4. Ministarska konferencija u odluci o izuzeću navodi koje izvanredne okolnosti opravdavaju odluku, kao i uvjete primjene odluke te datum prestanka izuzeća. Ministarska konferencija po isteku godine dana provjerava svaku odluku o izuzeću na rok dulji od godine dana i nakon toga svake godine do prestanka izuzeća. Ministarska konferencija pri svakoj provjeri ispituje postoje li još uvijek izvanredne okolnosti koje opravdavaju izuzeće, te jesu li ispunjeni uvjeti pod kojima je izuzeće odobreno. Ministarska konferencija na temelju godišnje provjere može produljiti, izmijeniti ili ukinuti izuzeće.

5. Odluke donesene prema višestranom trgovinskom sporazumu, kao i sve odluke o tumačenjima ili izuzećima, donose se u skladu s odredbama toga sporazuma.

Članak X.

Izmjene

1. Svaka članica WTO-a može dati prijedlog izmjena odredaba ovog Sporazuma, kao i odredaba multilateralnih trgovinskih sporazuma u Dodatku 1. i to na način da podnese prijedlog Ministarskoj konferenciji. Vijeća navedena u članku IV. stavku 5. mogu također podnositi Ministarskoj konferenciji prijedloge za izmjenu odredaba odgovarajućih multilateralnih trgovinskih sporazuma iz Priloga 1. čiju primjenu oni nadgledaju. Ako ne odluči o duljem roku, Ministarska konferencija u roku od 90 dana od dana formalnog podnošenja prijedloga konsenzusom odlučuje o podnošenju prijedloga članicama radi prihvaćanja. Osim ako se primjenjuju odredbe stavaka 2., 5. ili 6., u odluci treba izriekom navesti primjenjuju li se odredbe stavaka 3. ili 4. U slučaju postizanja konsenzusa, Ministarska konferencija podnosi predloženu izmjenu članicama na prihvaćanje. Ako u utvrđenom roku ne bude postignut konsenzus na sastanku Ministarske konferencije, Ministarska konferencija dvotrećinskom većinom članica odlučuje o podnošenju predložene izmjene članicama radi prihvaćanja. Osim kako je određeno stavcima 2., 5. ili 6., odredbe stavka 3. primjenjuju se na predložene izmjene, osim ako Ministarska konferencija odluči tročetvrtinskom većinom članica o primjeni odredbi iz stavka 4.

2. Izmjene odredaba ovog članka i odredaba sljedećih članaka stupaju na snagu nakon što sve zemlje članice prihvate:

— članak IX. ovog Sporazuma;

— članci I. i II. GATT-a 1994.;

— članak II.1. GATS-a;

— članak 4. Sporazuma o TRIPS-u.

3. Izmjene odredaba ovog Sporazuma ili multilateralnih trgovinskih sporazuma iz priloga I.A i I.C, osim onih navedenih u stavcima 2. i 6., a koji su takve prirode da bi mogli promijeniti prava i obveze članica, stupaju na snagu za one članice koje su ih prihvatile nakon što ih prihvate dvije trećine članica, a nakon toga za svaku članicu kad ih ona prihvati. Ministarska konferencija može tročetrvtinskom većinom svojih članica odlučiti da je svaka izmjena koja stupa na snagu u skladu s ovim stavkom takve prirode da svakoj članici koja ga nije prihvatila u roku koji je odredila Ministarska konferencija omogućuje da u svakom slučaju slobodno odluči hoće li se povući iz WTO-a ili ostati njezina članica uz suglasnost Ministarske konferencije.

4. Izmjene odredaba ovog Sporazuma ili multilateralnih trgovinskih sporazuma iz priloga I.A i I.C, osim onih navedenih u stavcima 2. i 6., a koji su takve prirode da ne bi mogli promijeniti prava i obveze članica, stupaju na snagu za sve članice kad ih prihvati dvije trećine članica.

5. Iznimno od odredaba iz gore navedenog stavka 2., izmjene dijela I., II. i III. GATS-a i odgovarajućih priloga stupaju na snagu za članice koje su ih prihvatile nakon što ih prihvati dvije trećine članica, a nakon toga za svaku članicu kad ih ona prihvati. Ministarska konferencija može tročetrvtinskom većinom članica odlučiti da je svaka izmjena, koja stupa na snagu prema gornjem postupku, takve prirode da svakoj članici koja je nije prihvatila u roku koji je odredila Ministarska konferencija omogućuje da u svakom slučaju slobodno odluči hoće li će se povući iz WTO-a ili će ostati njezina članica uz suglasnost Ministarske konferencije. Izmjene dijela IV, V. i VI. GATS-a i odgovarajućih priloga stupaju na snagu za sve članice kad ih prihvati dvije trećine članica.

6. Bez obzira na odredbe ovog članka, Ministarska konferencija može usvojiti, i to bez daljnjeg formalnog postupka prihvatanja, one izmjene Sporazuma TRIPS koje udovoljavaju zahtjevima njegovog članka 71. stavka 2.

7. Svaka zemlja članica, koja prihvaća izmjene ovog sporazuma ili multilateralnih trgovinskih sporazuma iz Priloga 1., kod Glavnog direktora WTO-a polaže dokument o prihvatanju i to u roku prihvatanja koji odredi Ministarska konferencija.

8. Svaka zemlja članica WTO-a može inicirati prijedlog izmjene odredaba multilateralnih trgovinskih sporazuma u prilogu 2. i 3. podnošenjem prijedloga Ministarskoj konferenciji. Odluka o odobrenju izmjena multilateralnih trgovinskih sporazuma iz Priloga 2. donosi se konsenzusom, a izmjene stupaju na snagu za sve članice nakon što ih prihvati Ministarska konferencija. Odluke o prihvatanju izmjena multilateralnih trgovinskih sporazuma u Prilogu 3. stupaju na snagu za sve članice nakon što ih prihvati Ministarska konferencija.

9. Ministarska konferencija može, na zahtjev članica stranaka trgovinskog sporazuma, odlučiti o uključivanju tog sporazuma u Prilog 4. samo putem konsenzusa. Ministarska konferencija može, na zahtjev članica stranaka multilateralnog trgovinskog sporazuma, odlučiti o brisanju tog Sporazuma iz Priloga 4.

10. Izmjene višestranih trgovinskih sporazuma rukovode se odredbama tog Sporazuma.

Članak XI.

Izvorno članstvo

1. Ugovorne strane GATT-a 1947. od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, zatim Europske zajednice koje prihvate ovaj Sporazum, kao i multilateralne trgovinske sporazume, za koje se GATT-u 1994. prilažu Obvezujući rasporedi koncesija i obveza, a GATS-u Obvezujući rasporedi posebnih obveza, postaju izvorne članice WTO-a.

2. Od najmanje razvijenih zemalja, kojima takav status priznaju Ujedinjeni narodi, zahtjeva se da samo preuzmu obveze i koncesije koje su u skladu s njihovim pojedinačnim stupnjem razvoja, njihovim financijskim i trgovinskim potrebama ili s njihovom administrativnom i institucionalnom spremnošću.

Članak XII.

Pristupanje

1. Svaka država ili izdvojeno carinsko područje koje uživa punu autonomiju u održavanju svojih vanjskih komercijalnih odnosa kao i u drugim stvarima propisanim ovim Sporazumom i multilateralnim trgovinskim sporazumima, može pristupiti ovom Sporazumu pod uvjetima koje dogovore ta država i WTO. Pristupanje se odnosi na ovaj Sporazum i na multilateralne trgovinske sporazume koji su mu priloženi.

2. Odluke o pristupanju donosi Ministarska konferencija. Ministarska konferencija odobrava Sporazum prema uvjetima pristupa dvotrećinskom većinom članica WTO-a.

3. Pristupanje višestranom trgovinskom sporazumu uređuje se odredbama samog sporazuma.

Članak XIII.

Neprijmjena multilateralnih trgovinskih sporazuma između pojedinih članica

1. Ovaj se Sporazum kao ni multilateralni trgovinski sporazumi iz Priloga 1. i 2. ne primjenjuje između dvije zemlje članice ako bilo koja od tih članica u vrijeme kad postane članica nije suglasna s primjenom.

2. Izvorne članice WTO-a, koje su bile ugovorne strane GATT-a 1947., mogu se pozvati na stavak 1. samo ako su se prije pozvale na članak XXXV. tog Sporazuma i ako se taj članak primjenjivao između ugovornih strana u vrijeme kad je ovaj Sporazum za njih stupio na snagu.

3. Stavak 1. se primjenjuje između članice i druge članice koja je pristupila prema članku XII. samo ako je članica, koja nije bila suglasna s primjenom, obavijestila o tome Ministarsku konferenciju prije prihvatanja Sporazuma prema uvjetima pristupanja Ministarske konferencije.

4. Ministarska konferencija može na zahtjev bilo koje članice razmotriti primjenu ovog članka u posebnim slučajevima, nakon čega donosi odgovarajuće preporuke.

5. Neprijmjena višestranog trgovinskog sporazuma među strankama, koje su pristupile tom Sporazumu, podliježe odredbama tog Sporazuma.

Članak XIV.

Prihvatanje, stupanje na snagu i polaganje

1. Ovaj je Sporazum otvoren za prihvatanje, potpisom ili na drugi način, ugovornim stranama GATT-a 1947. i Europskim zajednicama, koje ispunjavaju uvjete da postanu izvorne članice WTO-a u skladu s člankom XI. ovog Sporazuma. Prihvatanje se odnosi na ovaj Sporazum kao i na multilateralne trgovinske sporazume koji su mu priloženi. Ovaj Sporazum i multilateralni trgovinski sporazumi koji su mu priloženi stupaju na snagu na dan koji odrede ministri u skladu sa stavkom 3. Završnog akta koji sadržava zaključke Urugvajskog kruga multilateralnih trgovinskih pregovora i ostaje otvoren za prihvatanje tijekom dvije godine nakon tog dana, osim ako ministri odluče drukčije. Svako prihvatanje, do kojeg dođe nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, stupa na snagu 30 dana od dana prihvatanja.

2. Članica koja prihvati ovaj Sporazum nakon njegovog stupanja na snagu primjenjuje sve koncesije i obveze iz multilateralnih trgovinskih sporazuma koji se trebaju primijeniti tijekom razdoblja nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, kao da je prihvatila ovaj Sporazum na dan njegovog stupanja na snagu.

3. Tekst ovog Sporazuma i multilateralnih trgovinskih sporazuma je do stupanja na snagu ovog Sporazuma položen kod Glavnog direktora ugovornih strana GATT-a 1947. Glavni direktor treba bez odlaganja poslati ovjereni izvorni primjerak ovog Sporazuma i multilateralnih trgovinskih sporazuma uz notifikaciju o pojedinom prihvaćanju sporazuma svakoj vladi i Europskim zajednicama koje prihvate sporazum. Kad stupi na snagu, ovaj Sporazum i multilateralni trgovinski sporazumi i sve izmjene polažu se kod Glavnog direktora WTO-a.

4. Prihvatanje i stupanje na snagu višestranog trgovinskog sporazuma slijedi odredbe tog Sporazuma. Ti se sporazumi polažu kod Glavnog direktora ugovornih stranaka GATT-a 1947. Isti se sporazumi, po stupanju na snagu ovog Sporazuma, polažu kod Glavnog direktora WTO-a.

Članak XV.

Povlačenje

Svaka članica može istupiti iz ovog Sporazuma. To istupanje odnosi se na ovaj Sporazum kao i na multilateralne trgovinske sporazume te stupa na snagu po isteku šest mjeseci od dana kad je Glavni direktor WTO-a primio pisanu obavijest o istupanju.

Istupanje iz višestranog trgovinskog sporazuma rukovodi se odredbama tog Sporazuma.

Članak XVI.

Razne odredbe

1. Osim ako je ovim Sporazumom ili multilateralnim trgovinskim sporazumima drugačije predviđeno, WTO poštuje odluke, postupke i uobičajen način postupanja ugovornih strana GATT-a 1947. kao i tijela osnovanih u okviru GATT-a 1947.

2. Tajništvo GATT-a 1947., u mjeri u kojoj je to izvedivo, postaje Tajništvo WTO-a, a Glavni direktor ugovornih strana GATT-a 1947. obavlja dužnost Glavnog direktora WTO-a sve

dok Ministarska konferencija ne imenuje Glavnog direktora u skladu sa člankom VI. stavkom 2. ovog Sporazuma.

3. U slučaju sukoba između odredbe ovog Sporazuma i odredbe bilo kojeg od multilateralnih trgovinskih sporazuma, odredba ovog Sporazuma prevladava u mjeri o kojoj se radi u sukobu.

4. Svaka članica osigurava da njezini zakoni i drugi propisi budu usklađeni s njezinim obvezama navedenima u priloženim Sporazumima.

5. Nisu dopuštene rezervacije u vezi s bilo kojom odredbom ovog Sporazuma. Moguće su rezervacije u vezi s bilo kojom odredbom multilateralnih trgovinskih sporazuma samo do mjere koja je predviđena samim sporazumima. Rezervacije u vezi s odredbama višestranog trgovinskog sporazuma slijedi odredbe tog Sporazuma.

6. Ovaj se Sporazum registrira u skladu s odredbama članka 102. Povelje Ujedinjenih naroda.

Sastavljeno u Marakešu, petnaestoga travnja tisuću devedeset i četvrte, u jednom primjerku na engleskom, francuskom i španjolskom, s tim da je svaki od tekstova izvoran.

NAPOMENE S OBJAŠNENJEM:

Pojam „zemlja” ili „zemlje” upotrijebljen je u ovom Sporazumu i u multilateralnim trgovinskim sporazumima na način da obuhvaća svako odvojeno carinsko područje članice WTO-a.

U slučaju odvojenog carinskog područja članice WTO-a, kad je izraz u ovom Sporazumu ili u multilateralnim trgovinskim sporazumima opisan pojmom „nacionalni”, taj će se izraz čitati kao da se odnosi na to carinsko područje, osim ako je drukčije određeno.

—

PRILOG

	<i>Stranica</i>
PRILOG 1	
PRILOG 1.A	
Multilateralni sporazumi o trgovini robom	13
Opći sporazum o carinama i trgovini 1994.	14
Sporazum o poljoprivredi	28
Sporazum o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera	47
Sporazum o tekstilu i odjeći	58
Sporazum o tehničkim preprekama u trgovini	94
Sporazum o investicijskim mjerama u vezi s trgovinom	109
Sporazum o primjeni članka VI. Općeg sporazuma o carinama i trgovini 1994.	112
Sporazum o provedbi članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini 1994.	128
Sporazum o pregledu robe prije isporuke	148
Sporazum o pravilima o podrijetlu robe	154
Sporazum o postupcima izdavanja uvoznih dozvola	161
Sporazum o subvencijama i kompenzacijskim mjerama	166
Sporazum o zaštitnim mjerama	197
PRILOG 1.B	
Opći sporazum o trgovini uslugama	203
PRILOG 1.C	
Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva	228
PRILOG 2.	
Dogovor o pravilima i postupcima za rješavanje sporova	248
PRILOG 3.	
Mehanizam kontrole trgovinske politike	266
Završni akt	268
PRILOG 4.	
Sporazum o javnim nabavama	295
Dogovor za goveđe meso	313
Nacrt razmjene pisama između Urugvaja i Europske zajednice	317